

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 54

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 7 november 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Buitenlandse diploma's - Professionele erkenning

Wanneer men met een buitenlands diploma toegang wil krijgen tot een gereguleerd beroep, is een professionele erkenning van dat diploma noodzakelijk. De voorwaarden om zo'n gelijkwaardigheidserkenning te kunnen aanvragen, zijn de volgende:

- het diploma is behaald in de Europese Economische Ruimte (EER) of Zwitserland;
- men bezit de nationaliteit van een land binnen de EER of Zwitserland;
- het diploma geeft toegang tot een gereguleerd beroep in het land van herkomst;
- het beroep is ook een gereguleerd beroep in België.

In het kader van de stijgende krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt, is efficiëntere arbeidsmigratie noodzakelijk. De juiste mensen op de juiste plaats krijgen, moet dan ook een van onze prioriteiten worden.

Omwille van administratieve vereenvoudiging werden de drempels die hier bestonden weggenomen en werd een flankerend beleid opgezet rond ondernemerscompetenties. Mijn vragen peilen naar die respectieve cijfers van de procedures en het competentiebeleid.

Graag alle data in Excel ter beschikking stellen.

1. Kan de minister een zo recent mogelijk overzicht van de vier laatst beschikbare jaren geven van het totale aantal aanvragen tot professionele erkenning? Graag een overzicht per land en per gereguleerd beroep.
2. Kan de minister de meest recente cijfers van de vier laatst beschikbare jaren bezorgen van het aantal en het percentage toegekende professionele erkenningen? Graag een overzicht per land en per gereguleerd beroep.
3. Kan de minister per land en per gereguleerd beroep het percentage van de meest recente geweigerde aanvragen geven van de vier laatst beschikbare jaren?
4. Ziet de minister een verklaring voor slecht scorende landen?
5. Zijn er specifieke beroepen waarvoor relatief weinig diploma's erkend worden? Zo ja, ziet de minister daarvoor een verklaring? Zo ja, voor welke knelpuntberoepen in Vlaanderen is dat het geval?
6. Heeft de minister cijfers van de vier laatst beschikbare jaren over hoeveel procent van de personen van wie de aanvraag geweigerd wordt, zich inschrijft voor een

vervolgtraject (zoals een bijkomende opleiding)? Zo ja, graag een overzicht per gereguleerd beroep en per land.

7. Indien er een gebrek is aan voorafgaande cijfers sinds de administratieve vereenvoudiging, rijst de vraag hoe het flankerend beleid rond ondernemerscompetenties de kwaliteit van die beroepen waarborgt? Hoeveel mensen namen eraan deel sinds de inwerkingtreding? Hoeveel mensen voltooiën het of haken af? Graag een overzicht. Is de minister van plan dit te behouden of wenst de minister opnieuw drempels en dus erkenningsprocedures te installeren? Zo ja, waarom?
8. Welke andere oplossingen ziet de minister om de kwaliteit van zelfstandige ondernemers te waarborgen nu zij niet meer aan erkenningsprocedures onderworpen zijn? Weegt de administratieve vereenvoudiging op tegen een kwaliteitsgarantie?
9. Is dit beleid effectiever voor de toegang tot knelpuntberoepen? Hoe denkt de minister via dit beleid de zelfstandige ondernemersberoepen die een knelpuntberoep zijn aan te pakken?
10. Plant de minister nieuwe initiatieven binnen dat thema?

ANTWOORD

op vraag nr. 54 van 7 november 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1. Ik kan je een overzicht, in Excel, geven van de gereguleerde beroepen in het kader van de vestigingswetgeving die sinds de zesde staatshervorming tot de bevoegdheid van VLAIO behoort. Het overzicht is gebaseerd op de gegevens van De Regulated Professions Database van de Europese Commissie.

Het overzicht omvat de cijfers van de vier laatst beschikbare jaren, per gereguleerd beroep en per land, van het totale aantal aanvragen tot professionele erkenning, het aantal toegekende professionele erkenningen en het aantal geweigerde aanvragen. Het overzicht omvat ook de cijfers van de 'neutrale beslissingen'. 'Neutraal' houdt in dat er nog geen definitieve beslissing werd genomen in het betrokken jaar wat de erkenningsaanvraag betreft. Het gaat hier dan over hangende zaken zoals aanvragen die nog worden onderzocht, aanvragers die een aanpassingsperiode ondergaan of aanvragers die een beroep hebben ingediend tegen een negatieve erkenningsbeslissing.

Op 1 januari 2018 werden in Vlaanderen de gereguleerde beroepen in het kader van de vestigingswetgeving opgeheven betreffende slager-groothandelaar, beenhouwer-spekslager, droogkuiser-verver, restaurateur of traiteur-banketaannemer, brood- en banketbakker, kapper, schoonheidsspecialist, masseur, voetverzorging, opticien, dentaaltechnicus, begrafenisondernemer, en met betrekking tot de uitoefening van zelfstandige activiteiten met betrekking tot fietsen en motorvoertuigen. Voor deze gereguleerde beroepen zijn voor Vlaanderen vanaf 2018 geen cijfers meer opgenomen in de statistieken van De Regulated Professions Database van de Europese Commissie.

Op 1 januari 2019 werden in Vlaanderen de gereguleerde beroepen in het kader van de vestigingswetgeving opgeheven betreffende installateur-frigorist, de zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook de algemene aanneming. Voor deze gereguleerde beroepen zijn voor Vlaanderen vanaf 2019 geen cijfers meer opgenomen in de statistieken van De Regulated Professions Database van de Europese Commissie.

Zoals u ongetwijfeld weet heeft recent, in november 2023, ook het Brusselse Gewest beslist het succesvolle voorbeeld van het Vlaamse Gewest te volgen. Ook in het Brusselse Gewest zal de vestigingswetgeving dus aanzienlijk vereenvoudigd worden

2. Het overzicht in Excel omvat de cijfers van de vier laatst beschikbare jaren per gereguleerd beroep en per land, van het totale aantal aanvragen tot professionele erkenning, het aantal toegekende professionele erkenningen, het aantal geweigerde aanvragen en het aantal neutrale beslissingen.
3. Het overzicht in Excel omvat de cijfers van de vier laatst beschikbare jaren, per gereguleerd beroep en per land, van het totale aantal aanvragen tot professionele erkenning, het aantal toegekende professionele erkenningen, het aantal geweigerde aanvragen en het aantal neutrale beslissingen.

4. Gezien de doorgevoerde vereenvoudiging in Vlaanderen zie ik geen verklaring voor slecht scorende landen.
5. Gezien de doorgevoerde vereenvoudiging stelt het probleem in Vlaanderen zich niet van niet erkende diploma's voor de gereguleerde beroepen in het kader van de vestigingswetgeving.
6. Gezien de doorgevoerde vereenvoudiging stelt het probleem in Vlaanderen zich niet van geweigerde aanvragen en de daaruit voortvloeiende inschrijvingen voor een vervolgtraject.

De vraag lijkt me overigens ook niet relevant te zijn aangezien uit de opgemaakte reguleringssimpactanalyse ten tijde van onze hervorming net bleek dat er helemaal geen causaal verband bestaat tussen kwaliteit van de uitoefening van het beroep, de vestigingswetgeving en de gevolgde opleidingen. In die zin gaf de vestigingswetgeving een vals gevoel van veiligheid. In de reguleringssimpactanalyse namen we telkens de omgevende wetgeving op, bijvoorbeeld vanuit consumentenbescherming, voedselveiligheid, etc., die de ondernemer moet volgen en die telkens de kwaliteit van uitoefening van het beroep mee reguleren.

7. Ik wil er vooreerst toch op wijzen dat dit jaar voor het eerst sinds 2015 – dus lang voor de vereenvoudiging van de vestigingswetgeving én de aankondiging van die vereenvoudiging - het aantal mensen die een opleiding gevolgd hebben bij de ondernemerschapstrajecten van de Syntra gestegen is. In die zin stel ik vast dat de opleidingen gewoon zijn blijven bestaan. De negatieve tendens in aantal mensen dat deze opleidingen volgden voorafgaand aan de vereenvoudiging hebben VLAIO en de Syntra omgebogen naar terug een stijgend cursistenaantal.

Daarnaast wil ik er nogmaals op wijzen dat uit de reguleringssimpactanalyse die VLAIO ten tijde van de vereenvoudiging opmaakte net bleek dat de vestigingswetgeving de kwaliteit van de beroepen helemaal niet waarborgde en een vals gevoel van veiligheid gaf. Zowel ikzelf als mijn voorgangers hebben dat meermaals geduid in deze commissie. Elk van deze beroepen wordt vanuit specifieke regelgeving ook opgevolgd, bijvoorbeeld op vlak van voedselveiligheid, consumentenbescherming, sociale inspectie, etc.

De herziening van de vestigingsreglementering was nodig op basis van de Europese Richtlijn 2013/55/EU die op 18 januari 2016 in werking trad. Ik wil er nogmaals op wijzen dat nu ook het Brussels Gewest tot vereenvoudiging overgaat, net omdat ze daar ook zien dat de wijziging geen belangrijke gevolgen heeft gehad binnen het Vlaamse Gewest.

Europa spoort de lidstaten aan om zoveel mogelijk de restricties af te schaffen die het ondernemerschap kunnen belemmeren. De vereenvoudiging van de toegang tot het beroep had als doelstelling om in Vlaanderen een drempel voor startende ondernemers weg te nemen, en meer concurrentie toe te laten.

Ik overweeg niet om de doorgevoerde vereenvoudiging ongedaan te maken. De vereenvoudiging is een succes, de opleidingen zijn blijven bestaan en halen hun aantal cursisten, terwijl de weinig effectieve regulerende drempel is weggenomen.

8. Nogmaals, de vestigingswetgeving waarborgde de kwaliteit niet, dit was net de reden om tot vereenvoudiging over te gaan. De administratieve vereenvoudiging weegt dus zeker op tegen de kwaliteitsgarantie, aangezien die er niet was.

De vestigingsvoorwaarden bepaalden enkel de startpositie van de zelfstandige ondernemer. Ze verzekerden nooit de kwaliteit van dienstverlening op de lange termijn.

Verplichte opleidingen hebben vooral als effect dat mensen ongeïnteresseerd in de les zitten en je een demotiverende leeromgeving creëert.

Globaal blijkt dus vooral de nood om sterk te investeren in levenslang leren en bijscholing op vlak van zowel bedrijfsvoering, business modellen als regelgeving rond het beroep. Zeker op dit vlak is het nuttig bij de werking van de Syntra hiervoor voldoende aandacht te hebben. Wat we moeten doen is de Syntra voldoende vraaggericht laten werken, een sterk merk laten uitdragen en een kwaliteitsvol aanbod laten uitbouwen en onderhouden. Uiteraard is dit een uitdaging voor de Syntra en andere opleidingsverstrekkers, maar gewoon door een regulerende verplichting een gemakkelijke vaste stroom aan cursisten aanbieden zal enkel als effect hebben dat je ongeïnteresseerde klasgroepen creëert en het vals gevoel van veiligheid dat de vestigingswetgeving bleek te hebben terug introduceert.

9. Uiteraard zijn opleidingen belangrijk als deel van de oplossingen voor knelpuntberoepen. Maar we weten ook dat de krapte op de arbeidsmarkt hier speelt en dat voor een aantal van de knelpuntberoepen ook sensibilisering en beeldvorming noodzakelijk is om geïnteresseerden te krijgen.
10. De vereenvoudiging toegang tot beroep is een belangrijke verwezenlijking. Het is niet mijn ambitie hier aan te veranderen.

Belangrijk is uiteraard wel dat we een kwaliteitsvol aanbod aan ondernemerschapstrajecten blijven aanbieden via de Syntra en dat de Syntra hun aanbod voldoende bekend maken bij potentiële cursisten. Dat bij de opleidingsverstrekkers een mentaliteitswijziging nodig is om de gehechtheid aan een door regelgeving bepaalde vaste stroom aan cursisten te lossen, is duidelijk, maar dat wil niet zeggen dat we toegang tot beroep terug zullen invoeren.

BIJLAGE

[Overzicht gereguleerde beroepen](#)